

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

01008, Україна, м. Київ-8, вул. Грушевського, 5

№ 1-КС

від 08.02.2018

Конституційний Суд України
01033, Україна, Київ-33, вул. Жилянська, 14

Суб'єкт права на конституційне подання:
49 народних депутатів

Представники суб'єкта права на
конституційне подання:

Батенко Тарас Іванович
01008, Україна, м. Київ, вул. М.Грушевського, 5
Ел. пошта: batenko.taras@rada.gov.ua
Тел.: (044) 255-26-55

Констанкевич Ірина Мирославівна
01008, Україна, м. Київ, вул. М.Грушевського, 5
Ел. пошта: konstankevych@v.rada.gov.ua
Тел.: (044) 255-39-12

КОНСТИТУЦІЙНЕ ПОДАННЯ

щодо відповідності Конституції України (конституційності) абзацу другого пункту 16 розділу XV «Прикінцеві положення» Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» від 09.07.2003 № 1058-IV (Відомості Верховної Ради України, 2003р., № 49, ст. 376 із наступними змінами) в редакції Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення пенсій» від 03.10.2017 № 2148-VIII («пенсійна реформа»)

Відповідно до статей 147, 150, 152 Конституції України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР (Відомості Верховної Ради України, 1996р., № 30, ст. 141 із наступними змінами), пункту першого статті 7, статей 51, 52 Закону України «Про Конституційний Суд України» від 13.07.2017 № 2136-VIII (Відомості

Верховної Ради України, 2017р., № 35, ст. 376) звертаємося до Конституційного суду України із клопотанням про визнання неконституційним:

1. Абзацу другого пункту 16 розділу XV «Прикінцеві положення» Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» від 09.07.2003 № 1058-IV (Відомості Верховної Ради України, 2003р., № 49, ст. 376 із наступними змінами) в редакції Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення пенсій» від 03.10.2017 № 2148-VIII (далі – Закон № 2148-VIII).

03.10.2017 Верховною Радою України прийнято в другому читанні і в цілому як Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення пенсій» від 03.10.2017 № 2148-VIII.

Вказаним Законом внесено, зокрема, зміни до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» від 09.07.2003 № 1058-IV.

Проте, окремі положення Розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України № 2148-VIII, яким внесено зміни до Закону України № 1058-IV, не відповідають нормам Конституції України.

З огляду на вищевикладене, з метою захисту конституційних прав та свобод громадян України, забезпечення дотримання принципу верховенства права, вважаємо за необхідне просити Конституційний Суд України перевірити на предмет відповідності Конституції України окремі положення Розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України № 2148-VIII, яким внесено зміни до окремих норм законів України, та відповідно до частини третьої статті 51 Закону України «Про Конституційний суд України» наводимо обґрунтування твердження щодо неконституційності таких положень.

Обґрунтування щодо невідповідності оспорюваних положень законодавчих актів статтям 22, 24 Конституції України.

1. Законом № 2148-VIII абзац другий пункту 16 розділу XV «Прикінцеві положення» Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» від 09.07.2003 № 1058-IV викладено у новій редакції, яка передбачає, що положення Закону України «Про пенсійне забезпечення» від 5 листопада 1991 року № 1788-XII (Відомості Верховної Ради України, 1992р., № 3, ст. 10 із наступними змінами) застосовуються в частині визначення права на пенсію за вислугу років для осіб, які на день набрання чинності Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення пенсій» від 03.10.2017 № 2148-VIII мають вислугу років та стаж, необхідні для призначення такої пенсії.

Також Законом № 2148-VIII Закон № 1058-IV доповнено новою статтею 114 «Пенсія за віком на пільгових умовах та за вислугу років для окремих категорій працівників», якою пропонується низка новел щодо врегулювання, зокрема, питання пенсій за вислугу років.

Внаслідок цих змін скасовано пенсії на пільгових умовах за вислугу років для окремих категорій працівників, крім пенсій артистам театральних-концертних та інших видовищних закладів, підприємств і колективів.

При цьому, відповідно до частини першої статті 57 Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII (Відомості Верховної Ради, 2017р., № 38-39, ст.380) держава забезпечує педагогічним і науково-педагогічним працівникам, окрім іншого, пенсію за вислугу років.

Відповідно до статті 22 Конституції України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР при прийнятті нових законів або внесенні змін до чинних законів не допускається звуження змісту та обсягу існуючих прав і свобод, а відповідно до статті 24 громадяни мають рівні конституційні права і свободи та є рівними перед законом.

Згідно статті 51 Закону України «Про пенсійне забезпечення» від 5 листопада 1991 року № 1788-XII пенсії за вислугу років встановлюються окремим категоріям громадян, зайнятих на роботах, виконання яких призводить до втрати професійної працездатності або придатності до настання віку, що дає право на пенсію за віком. До таких категорій статтею 52 зазначеного Закону, окрім інших, були віднесені працівники освіти.

Проте, вказані норми Конституції України, законів України «Про освіту» і «Про пенсійне забезпечення» не були враховані Законом України № 2148-VIII. Незважаючи на те, що педагогічна робота пов'язана з надзвичайним психоемоційним перевантаженням, значно ускладненим запровадженням інклюзивної освіти. Через професійне виснаження нервової системи для значної частини вчителів пенсія за вислугу років є життєво важливим фактором.

Вважаємо, що запропоновані Законом № 2148-VIII зміни в пенсійному забезпеченні призведуть до порушення права працівників освіти, як громадян, які працюють на роботах, виконання яких призводить до втрати професійної працездатності або придатності до настання віку, що дає право на пенсію за віком, щодо рівності перед законом порівняно з іншими особами, пенсії яким були призначені раніше, та з артистами театральних-концертних та інших видовищних закладів, підприємств і колективів, для яких пенсія за вислугу років зберігається (стаття 24 Конституції України), а також до звуження змісту та обсягу прав цих громадян на соціальний захист (стаття 22 Конституції України).

З огляду на вищевикладене, вважаємо, що абзац другий пункту 16 розділу XV «Прикінцеві положення» Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» від 09.07.2003 № 1058-IV в редакції Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення пенсій» від 03.10.2017 № 2148-VIII має бути визнаний неконституційним у зв'язку з невідповідністю статтям 22 і 24 Конституції України, оскільки позбавляє права на призначення пенсії за вислугу років осіб, які на дату набрання чинності Законом № 2148-VIII не набули вислуги років та стажу, необхідних для призначення такої пенсії.

На підставі викладеного, керуючись статтями 147, 150, 152 Конституції України, статтями 7, 51, 52 Закону України «Про Конституційний Суд України»,

ПРОСИМО:

1. Відкрити конституційне провадження за цим поданням.
2. Визнати таким, що не відповідає Конституції України (є неконституційним), положення абзацу другого пункту 16 розділу XV «Прикінцеві положення» Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» від 09.07.2003 № 1058-IV в редакції Закону № 2148-VIII.
3. Зважаючи на порушення оскаржуваним положенням законів України прав і свобод людини і громадянина, визнати провадження за цим конституційним поданням невідкладним і розглянути його в межах місячного строку, визначеного в частині третій статті 75 Закону України «Про Конституційний Суд України».
4. Залучити до участі в конституційному провадженні уповноважених представників суб'єкта права на конституційне подання – народних депутатів України:
  - Батенка Тараса Івановича,
  - Констанкевич Ірину Мирославівну.

Перелік документів, що додаються:

1. Витяг із Конституції України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР;
2. Витяг із Закону України «Про Конституційний Суд України» від 13.07.2017 № 2136-VIII;
3. Витяг із Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення пенсій» від 03.10.2017 № 2148-VIII;
4. Витяг із Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» від 09.07.2003 № 1058-IV;
5. Витяг із Закону України «Про пенсійне забезпечення» від 05.11.1991 № 1788-XII;
6. Витяг із Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII.

Додаток

до конституційного подання щодо відповідності Конституції України (конституційності) абзацу другого пункту 16 розділу XV «Прикінцеві положення» Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» від 09.07.2003 № 1058-IV (Відомості Верховної Ради України, 2003р., № 49, ст. 376 із наступними змінами) в редакції Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення пенсій» від 03.10.2017 № 2148-VIII («пенсійна реформа»)

№ п/п	Прізвище, ім'я та по батькові	Номер посвідчення	Підпис
1.	Бонітаско І. І.	321	
2.	Швеченко О. А.	287	
3.	Добродієв О. В.	313	
4.	Колотилко І. М.	452	
5.	Швеченко А. А.	454	
6.	Розенберг Б. С.	267	
7.	Жолотобезкий О. О.	327	
8.	Мустаї О. С.	322	
9.	Кубінич О. В.	260	
10.	Яніцький В. П.	353	
11.	Демірюк О. В.	354 ³⁵²	

М. П. Головного управління Пенсійного фонду України в м. Києві

Додаток

до конституційного подання щодо відповідності Конституції України (конституційності) абзацу другого пункту 16 розділу XV «Прикінцеві положення» Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» від 09.07.2003 № 1058-IV (Відомості Верховної Ради України, 2003р., № 49, ст. 376 із наступними змінами) в редакції Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення пенсій» від 03.10.2017 № 2148-VIII («пенсійна реформа»)

№ п/п	Прізвище, ім'я та по батькові	Номер посвідчення	Підпис
12	Борис О.С.	365	
13	Дубінін О.І.	245	
14	Приймаков О.А.	053	
15	Савчук М.П.	022	
16	Савченко Р.О.	426	
17	Гурь І.Н.	219 ^u	
18	Шкварилук В.В.	025	
19	Березнев В.В.	041	
20	Мачківський Б.	319	
21	Смолянська Р.Е.	220	
22	Клишак О.М.	134	

Додаток

до конституційного подання щодо відповідності Конституції України (конституційності) абзацу другого пункту 16 розділу XV «Прикінцеві положення» Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» від 09.07.2003 № 1058-IV (Відомості Верховної Ради України, 2003р., № 49, ст. 376 із наступними змінами) в редакції Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення пенсій» від 03.10.2017 № 2148-VIII («пенсійна реформа»)

№ п/п	Прізвище, ім'я та по батькові	Номер посвідчення	Підпис
23	Крушель Жан Касович	216	
24	Григорук Вікторія Іванівна	150	
25	Крозан Сасаня Темрідівна	079	
26	Лешевин Володимир Іван.	8065	
27	Сиваківська Валентина Володимирівна	380	
28	Мачона Роман Миколайович	388	
29	Шинківський Дмитро Валентин	358	
30	Дідик Валентин Володимирович	254	
31	Диркевич Жан Григорівна	222	
32	Григорук О.О.	384	
33	Сучинський С.А.	550	

Додаток

до конституційного подання щодо відповідності Конституції України (конституційності) абзацу другого пункту 16 розділу XV «Прикінцеві положення» Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» від 09.07.2003 № 1058-IV (Відомості Верховної Ради України, 2003р., № 49, ст. 376 із наступними змінами) в редакції Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення пенсій» від 03.10.2017 № 2148-VIII («пенсійна реформа»)

№ п/п	Прізвище, ім'я та по батькові	Номер посвідчення	Підпис
34	Гітман Григорій Ю.	408	
35	Подер хор Максим	423	
36	Марченко О.О	294	
37	Сурженко О.У	414	
38	Толовко м.Г.	362	
39	Коршикська О.В.	208	
40	Сотни О.С.	138	
41	Гачава Ю.В	102	
42	Скочков І.С.	405	
43	Терещук Р.Т.	346	
44	Кувалко В.М	134	

Відомості Верховної Ради України

Додаток

до конституційного подання щодо відповідності Конституції України (конституційності) абзацу другого пункту 16 розділу XV «Прикінцеві положення» Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» від 09.07.2003 № 1058-IV (Відомості Верховної Ради України, 2003р., № 49, ст. 376 із наступними змінами) в редакції Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення пенсій» від 03.10.2017 № 2148-VIII («пенсійна реформа»)

№ п/п	Прізвище, ім'я та по батькові	Номер посвідчення	Підпис
45	Веселова Я.В.	136	
46	Степанов В.Ю.	268	
47	Трембля А.А.	057	
48	Я. Кееюк	434	
49	Стамур М.Р.	410	
Разом 49 (сорок дев'ять) підписів			
народних депутатів України.			
Керівник			
Управління кадрів			
			<i>В. С. С. С. С.</i>
			09.02.18р.

С. С. С. С. С.